

သင်လိုချင်သော ကမ္ဘာ့ကြီး
ကိုရွေးပါ

သင်၏ ရာသီဥတု ကတိကဝတ်များ နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိပါ

— အသေးစား လယ်သမားများ နှင့် အလုပ်သမားများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံပါ

လေးစားရပါသော ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များ သို့

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာ့အဝန်း စိုက်ပျိုးရေးတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသည့် ၁.၈ သန်း ဖွဲ့စည်းထားသော လယ်သမားများ နှင့် အလုပ်သမားများ ကိုယ်စား ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာ့အဝန်းက လူများ စားသုံးနေကြသည့် အစားအသောက်များ နှင့် အခြားမရှိမဖြစ် ပစ္စည်းများ ကို စိုက်ပျိုးနေပါသည်။ သို့သော် ရာသီဥတု အကျပ်အတည်းနှင့်ဆိုင်သော ကတိကဝတ်များကို နှစ်ကာလရှည်မတည်မူကြောင့် ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုများက ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေပါသည်။

- **သင်တို့ သည် တစ်နေ့တွင် ခြောက်သွေ့ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ရေလျှံနေသော အစွန်းရောက်ရာသီဥတုကို ဖြစ်စေသည့် ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ချရန် ကတိပြုခဲ့ကြသည်။** သို့သော်လည်း ထုတ်လွှတ်မှုများမှာ အန္တရာယ်ရှိလောက်အောင် တိုးတက်များပြား နေသော်လည်း သင်တို့၏ စိတ်အားထက်သန်မှုမှာ အလွန်အမင်းနိမ့်နေပါသည်။
- **သင်တို့သည် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲလျှင်လည်း အစားအသောက်များကို ဆက်လက်စိုက်ပျိုးနိုင်စေရန် ကူညီနိုင်သော ရာသီဥတု ဘဏ္ဍာအထောက်အပံ့ ပေးမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြသည်။** သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ ဘာမှ ရောက်မလာပါ။
- **သင်တို့သည် လုပ်ငန်းများကို အသင့်ခူးခပ်စားသူများမှ ပူးတွဲလုပ်ကိုင်သူများဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပေးမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြသည်။** သို့သော် လယ်သမားများက တစ်နေ့လျှင် တစ်ဒေါ်လာထက်နည်းပြီးရနေချိန်တွင် ရယ်ယာပိုင်ရှင်များက ဘီလီယံနှင့်ချီ မြတ်စွန်း ခဲ့ကြသည်။

လွန်ခဲ့သော လများက ယူဂန်ဒါတွင် ရေကြီးခြင်း၊ မက်ဒရစ်တွင် မိုးမရွာခြင်း၊ အာဖရိကတိုက်တစ်ဝှမ်းတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ခြင်း၊ အပါအဝင် အစွန်းရောက်ရာသီဥတုကြောင့် စိုက်ကွင်းများ အကြီးအကျယ်ပျက်စီးခဲ့ရပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် အာဖရိက သည် အပူဆုံး ဇန်နဝါရီ နှင့် ဇွန်ကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ အမေရိကအလယ်ပိုင်းတွင် ဟာရီကိန်း အိတာ နှင့် အိုင်အိုတာ တို့က ဟွန်ဒူးရပ်စ်တွင်ပင် \$၂ ဘီလီယံ ပျက်စီးမှုကို ဖြစ်စေခဲ့ပြီး ဖွဲ့စည်းထားသော လယ်သမားများမှာ အကြီးအကျယ် နစ်နာခဲ့သည်။^၁ အိုင်ပီစီစီ မှန်းခြေအသစ်များအရ အိန္ဒိယရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏အဖွဲ့ဝင်များသည် ပြင်းထန်လွန်းသော အပူလှိုင်းများ၊ မိုးမရွာခြင်း နှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သော မိုးရွာမှုတို့ကို ပိုမိုရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။^၂ ၎င်းတို့က ကမ္ဘာ့ကြီးအတွက်လိုအပ်သော အစားအစာများကို ကျွန်ုပ်တို့ စိုက်ပျိုးနိုင်စွမ်းကို လျော့ကျစေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စားဝတ်နေရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များနှင့် ဆက်စပ်နေ သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကြားထဲတွင် ဆင်းရဲမှုက ပိုမိုကြီးထွားလာပါသည်။ သို့သော်လည်း သက်ရောက်မှုမှာ ပိုမိုနက်ရှိုင်းပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရေမြေအပေါ် ထိခိုက်မှုများက အရင်းအမြစ်ရရှိရန် ပိုမိုယှဉ်ပြိုင်ရစေပြီး လယ်သမားများ နှင့် အလုပ်သမားများသည် အစဉ်အမြဲ မြင့်တက်နေသော လူမှုရေး နှင့် စီးပွားရေး ဖိအားများကို ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။

ထိခိုက်မှုများသည် စိုက်ပျိုးရေး အိမ်ထောင်စုရှိ ဝင်ငွေအနည်းဆုံး၊ အခက်ခဲဆုံးသော အခြေအနေတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရသည့် အမျိုးသမီးများအပေါ် အချိုးမမျှတစွာ ကျရောက်ပါသည်။ ၎င်းအခြေအနေတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ လူငယ်လူရွယ်များ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်လိုစိတ်မရှိတော့ပါ။ ယင်းအတွက် သူတို့ကို အပြစ်တင်လိုရပါမလား။ နောက်မျိုးဆက်သစ်များအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကို ဆင်းရဲမွဲတေမှု ထောင်ချောက်တစ်ခုအနေဖြင့် မြင်နေပါက ကမ္ဘာ့ကြီးအတွက် အစားအစာကို ဘယ်သူတွေက စိုက်ပျိုးပေးမှာလဲ။

ကျွန်ုပ်တို့ပြောပြလိုသည့် အခြားဖြစ်ရပ် ရှိပါသေးသည်။ ကမ္ဘာ့အနှံ့က ကျွန်ုပ်တို့၏ စိုက်ပျိုးမြေများပေါ်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသော လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်နေသည့် အပြောင်း အလဲများကို သင်တို့မြင်နိုင်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းသည် ဂါနာ တွင် ကိုကိုးများ ကို နေရောင်မှ ကာကွယ်ပေးပြီး ကင်ညာတွင် ဣက်များကို ရေမြှုပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးကာ ကွတာမာလာ တွင် အစားအသောက် ပိုထွက်စေသည့် ပျားများကို ဖြစ်စေပါသည်။ အာဖရိက နှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း၊ လက်တင်အမေရိက နှင့် ကာရေးဘီရန်၊ အာရှ နှင့် ပစိဖိတ် တိုရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များက လယ်သမားများက ၎င်းတို့၏ သီးနှံများကို ကာကွယ်ရန် လိုအပ်သည့် နည်းများကို မျှဝေပေးနေပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ တာဝန်သိသော ဝယ်ယူသူများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းက ကျွန်ုပ်တို့၏ လယ်များကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိအောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို ထုတ်ပေးပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်မှု နှင့် လယ်ယာထုတ်လွှတ်မှုကိုလည်း လျော့ချပေးပါသည်။ ဖဲရားထရိုက် လုပ်ငန်းများသည် သင့်တင့်မျှတသော ဈေးနှုန်း နှင့် ဖဲရားထရိုက် ပရီမီယံကြေးများကို ပေးသွင်းခြင်းဖြင့် မှန်ကန်စွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ ခံနိုင်ရည်စွမ်းမှာလည်း ပိုမိုအားကောင်းလာ နေပါသည်။

သို့သော်လည်း ဤမရှိမဖြစ် အလုပ်များအတွက် ပေးချေမှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကော်ဖီပင်များကြားတွင် သစ်ပင်များစိုက်ခြင်းက ကော်ဖီပင်များကို နေရောင်မှကာကွယ်ပေးနိုင်၊ သီးနှံရောဂါများဖြစ်မှု နှင့် ရေလျှံမှုကြောင့်ဖြစ်သည့် ထိခိုက်မှုများကို လျော့ချပေးနိုင်သော်လည်း - ယင်းသို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များ ပိုများသွားစေပါသည်။ လယ်သမားများသည် အသက်ရှင်ရန် ဝင်ငွေကိုပင်မရပါက ယင်းကဲ့သို့သော မရှိမဖြစ် ပြောင်းလဲမှုမျိုးကို ဘယ်လိုလုပ်ငွေစိုက်ထုတ်လုပ်ကိုင်နိုင်ပါ့မလဲ။

၂၀၅၀ အမှီပြောင်းလဲကြမည်ဆိုသည်မှာ နောက်ကျလွန်းပါသည်။ ချမ်းသာသော၊ ညစ်ညမ်းစေမှုများသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့် သင်တို့သည် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်ရန် နှင့် အန္တရာယ်လျော့ချရန်အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များကိုပေးချေရမည့် သင်တို့၏ ကတိကဝတ်များကို ယခုပင် ဖြည့်ဆည်း ပေးရပါမည်။ ကာဘွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ချမည်ဟုပေးထားသော သင်တို့၏ ကတိကဝတ်များကို ဆက်လက် ငြင်းဆန်လို့မရတော့ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် သယ်ယူပို့ဆောင်မှု မှ သို့မဟုတ် သင်တို့အပါအဝင် နိုင်ငံများမှ တင်သွင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများမှ ထုတ်လွှတ်မှုများကို လျစ်လျူရှုသော 'အသားတင် သုည' သို့မဟုတ် အမှန်တကယ် ထုတ်လွှတ်မှုများ ကို မလျော့ကျစေသော သမိဋ္ဌာန်များ ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံတကာ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်မည်ဆိုပါက ၎င်းသည် ကမ္ဘာ့ သတ္တမမြောက် ထုတ်လွှတ်မှုအများဆုံး နိုင်ငံဖြစ်လိမ့်မည်။^၇

ကျွန်ုပ်တို့က သင်တို့ကို ယခုပဲ လုပ်ဆောင်ပေးရန် တောင်းဆိုလိုက်ပါသည်-

၁။ **ရာသီဥတု အတွက် ဘဏ္ဍာရေး အထောက်အပံ့ \$၁၀၀ ဘီလီယံ ပေးမည်ဆိုသော ကတိကဝတ်ကို ယခုပင် ဖြည့်ဆည်းပေးပါ။ ၎င်းသည် လယ်သမားများ နှင့် အလုပ်သမားများထံ တိုက်ရိုက်ရောက်ရှိ လိုပါသည်** သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့ သစ်ပင်များကို စိုက်နိုင်မည်၊ ခံနိုင်ရည်ရှိသော သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးနိုင်မည်။ နောင်လာမည့် မှန်တိုင်းအတွက် ကျွန်ုပ်တို့အသင့်ပြင်ဆင်ထားနိုင်မည် - ကမ္ဘာကြီးအတွက် အစားအစာတွေကို ဆက်လက် စိုက်ပျိုးပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ **ကာဘွန်ထုတ်လွှတ်မှု နှင့်ပတ်သက်ပြီးသင်တို့ ရိုးသားရပါမည်။ သိပ္ပံနည်းကျ အကြံပြုချက်များအတိုင်း လျော့ချရသည့် သတ္တိရှိရပါမည်။** သင်တို့၏ အသားတင် သုည သမိဋ္ဌာန်တွင် သင်တို့၏ ပြည်တွင်း ထုတ်လွှတ်မှု^၈ ကိုသာမက တင်သွင်းသော ကုန်ပစ္စည်းများမှ ထုတ်လွှတ်မှုကိုလည်း လျော့ချစေသော ရည်မှန်းချက်များ နှင့် မူဝါဒများ ပါဝင်စေရမည် ဖြစ်ပြီး ငွေပေးဝယ်ယူခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမှန်တကယ် လျော့ချမှုဖြစ်စေရပါမည်။ နိုင်ငံအလိုက် ဆုံးဖြတ်ထားသည့် ထည့်ဝင်မှုများတွင် လေကြောင်း နှင့် ရေကြောင်းများ ပါဝင်စေခြင်းမှာ သင်တို့လုပ်ဆောင်ရမည့် မပါမဖြစ် ခြေလှမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝယ်ယူသူများနှင့် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ရန် အသင့်ရှိနေသော်လည်း သင်တို့က ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ရပါမည်။

၃။ **နောင် ကုန်သွယ်မှုများသည် တရားမျှတပြီး ကာဘွန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းသော ကာဘွန်အများအပြား ကုန်သွယ်မှုကို လျော့ချသော ကုန်သွယ်မှုများအဖြစ် ဦးတည်သင့်ပါသည်။** ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်များသည် လယ်သမားများကို အကူအညီပေးပြီး ရေရှည်တည်တံ့ရေး နှင့် ရာသီဥတု အကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းမှုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသော လုပ်ငန်းများဖြစ်သင့်ကာ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာ အသုံးပြုမှု နှင့် တူးဖော်မှု၊ ထုတ်ယူမှုဈေးကွက်ကို သက်ဝင်စေမှုကို အားပေးခြင်းမျိုးကို ရပ်တန့်သင့်ပါသည်။

၄။ **သင်တို့သည် လုပ်ငန်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အားဖြည့်ကွပ်ကဲရပါမည်** သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းများက ရေရှည်တည်တံ့သော အထောက်အပံ့ကွင်းဆက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည်။ လယ်သမားများကို တရားမျှတသော နှုန်းထားကို ပေးချေမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ အထောက်အပံ့ကွင်းဆက်များတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများ ကို ကိုယ်ပိုင်ကိစ္စဟု ယူဆကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဝတ္တရားသိမှု ကို မြင်လိုပါသည် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းများသည် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းကို ကာကွယ်သည့် အလုပ်များကို လုပ်ဆောင်လာကြပါမည် - ကျွန်ုပ်တို့သည် လယ်သမားများက ကုန်ကျစရိတ်ကို မခံရစေသော နည်းလမ်းဖြင့် ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းများကို မြင်လိုပါသည်။ လိုအပ်လာပါက တာဝန်ဝတ္တရားများကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သော လုပ်ငန်းများကို အတင်းအကြပ်လုပ်ဆောင်ခိုင်းရန် မဖြစ်မနေပြင်ဆင်ထားရပါမည်။

ကိုဗစ်-၁၉ က ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာကြီးကို လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်အတွင်း တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးထားပါသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်း၏ သက်ရောက်မှုမှာ ရာသီဥတု အကျပ်အတည်းကို ယခုကတည်းက ဖြေရှင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရင်ဆိုင်ကြရမည့် ထိခိုက်မှုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် စာမဖွဲ့လောက်ပါ။ ကမ္ဘာ့အစားအသောက် ထုတ်လုပ်သူများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် သင်တို့သည် ဤအခိုက်အတန့်ကို အမိအရ ရယူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အသံကို နားထောင်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာကြီးအတွက် အစားအသောက်တွေ ဆက်လက်စိုက်ပျိုးနိုင်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးပါလို့ နိုးဆော်အပ်ပါသည်။

Signed on behalf of Fairtrade farmers and workers,

Mr Kouamé N'dri Benjamin-Francklin

Producer Representative of Fairtrade Africa (FTA)

Board Member of FTA and Chairman of SCOOPS-ECAM, Yamoussoukro, Cote D'Ivoire

A blue ink signature of Mr Kouamé N'dri Benjamin-Francklin.

Mr Miguel Munguía

Producer Representative of Latin American and Caribbean Network of Fairtrade Small Producers and Workers (CLAC)

President of CLAC and Manager of Educe-Cooperativa

A black ink signature of Mr Miguel Munguía.

Mr Meher Pravakar

Producer Representative of Network of Asia and Pacific Producers (NAPP)

Board Member of NAPP and Project Director at Pratima Organic Grower Group

A black ink signature of Mr Meher Pravakar.

For more information, contact:

media@fairtrade.org.uk

communications@fairtradeafrica.net